

Sygn. akt II Ca 827/13 Sygn. akt II Ca 827/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 grudnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy, II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Grażyna Kobus

Sędziowie: SO Jerzy Dydo

SO Piotr Rajczakowski

Protokolant: Violetta Drohomirecka

po rozpoznaniu w dniu 12 grudnia 2013 r. w Świdnicy

na rozprawie

sprawy z powództwa **K. Ż.**

przeciwko **Towarzystwu (...) SA w W.**

o zapłatę 72.891,72 zł

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Rejonowego w Kłodzku

z dnia 27 sierpnia 2013 r., sygn. akt I C 449/12

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje do ponownego

rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Kłodzku.

Sygn.akt II Ca 827/13

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 27.08.2013r Sąd Rejonowy w Kłodzku I Wydział Cywilny oddalił powództwo K. Ż. przeciwko Towarzystwu (...) S.A. w W., nie obciążył powódki kosztami procesu oraz nakazał jej uiścić na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe w kwocie 762,43 zł.

Sąd Rejonowy ustalił między innymi, że w dniu 30.01.2010r we W., na chodniku przy ul. (...) powódka pośliznęła się na oblodzonym chodniku i upadła, w wyniku czego doznała złamania kości podudzia prawego w obrębie stawu skokowego. Doznane złamanie zostało ze zniekształceniem i ograniczeniem zakresu ruchów oraz zespołem bólowym, upośledzającym zdolności podpórcze i lokomocyjne kończyny. Po przeprowadzeniu operacyjnego zespolenia kości, powódka miała unieruchomioną nogę w gipsie przez osiem tygodni, poruszała się o kulach przez siedem miesięcy. Po przebytych leczeniu operacyjnym u powódki powstały szpecące blizny na prawej nodze bez zaburzenia funkcji narządu. W związku z przebytych urazem powódka doznała trwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 15% oraz w wyniku zaburzeń stresowych pourazowych w postaci reakcji depresyjnej wystąpił dalszy trwały uszczerbek na zdrowiu w

wysokości 6%. Po wypadku powódka wymagała pomocy i opieki osób trzecich przez 8 tygodni cztery godziny dziennie, a po usunięciu zespolenia wewnętrznego przez dalsze 4 tygodnie po 3 godziny dziennie. Od wypadku do połowy września 2010r powódka nie mogła korzystać ze środków komunikacji publicznej. Na uczelnię do W. na rehabilitację wozili ja samochodem rodzice. W związku z rehabilitacją powódka poniosła koszty w kwocie 310 zł oraz koszty na psychoterapię i leki w kwocie 3073,60 zł. Po wypadku musiała zamieszkać w domu w K. i nie mogła wykonywać pracy.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy oddalił powództwo uznając, że strona pozwana nie jest legitymowana biernie. Co do zasady, utrzymanie czystości i porządku w gminach należy do zadań własnych gminy. Gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania, a w szczególności zapobiegają zanieczyszczaniu ulic, placów i terenów otwartych przez zbieranie i pozbywanie się błota, śniegu, lodu oraz innych zanieczyszczeń uprzątniętych z chodników przez właścicieli nieruchomości (art.3 ust.1 i 2 pkt 11 ustawy z dnia 13.09.1996r o utrzymaniu czystości i porządku w gminach). Z tych względów odpowiedzialność za utrzymanie czystości i porządku na chodniku, przy ul. (...)gdzie doszło do upadku powódki spoczywała na Gminie W., która była ubezpieczona u strony pozwanej. Pozwana jednak zwolniła się z odpowiedzialności za skutki wypadku powódki (art. 415 kc w związku z art. 822 kc) wykazując, że czynności związane z całorocznym utrzymaniem czystości i porządku na terenie, na którym doszło do wypadku, w tym zimowego oczyszczania chodników gmina powierzyła (...) S.A. we W., które w zakresie swojej działalności gospodarczej trudni się wykonywaniem tych czynności (art.429 kc). Na dowód czego przedłożyła umowę z dnia(...)wraz z wykazem ulic objętych sprzątnięciem.

Ponadto Sąd Rejonowy stwierdził, że powódka nie udowodniła swoich roszczeń odszkodowawczych ponad to co wcześniej zostało jej wypłacone przez ubezpieczyciela a ocena żądania o zadośćuczynienie była bezprzedmiotowa – skoro brak było legitymacji biernej strony pozwanej.

Od wyroku Sądu pierwszej instancji apelację wniosła powódka zaskarżając wyrok w pkt I i III i zarzucając:

naruszenie prawa procesowego, a to:

1. art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 328 § 2 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego sprawy polegający na błędnym uznaniu, że powódka nie udowodniła w całości dochodzonego roszczenia, podczas gdy przedłożone przez powódkę dokumenty i zgromadzone dowody w sprawie uzasadniają wysokość dochodzonej przez nią kwoty; nadto poprzez błędne przyjęcie, że dowody z dokumentów świadczą o braku odpowiedzialności strony pozwanej, podczas gdy prawidłowa analiza zebranego w sprawie materiału dowodowego winna prowadzić do wniosku, że odpowiedzialnym za naprawienie szkody jest strona pozwana,

2. art. 328 § 2 k.p.c. poprzez ogólnikowe i niezrozumiałe z merytorycznego punktu widzenia uzasadnienie orzeczenia, w części dotyczącej przyjęcia przez Sąd, że pozwany zwolnił się skutecznie na etapie postępowania sądowego od odpowiedzialności, pomimo że przyjął na siebie odpowiedzialność za powstałą u powódki szkodę na etapie postępowania likwidacyjnego i wypłacił jej częściowo kwotę tytułem odszkodowania i zadośćuczynienia

II- naruszenie prawa materialnego, a to:

1.art. 429 k.c. poprzez jego błędną wykładnię, a przez to zastosowanie, skutkującą błędnym uznaniem, że strona pozwana nie jest odpowiedzialna za powstałą u powódki szkodę, podczas gdy prawidłowa wykładnia w/w przepisu w uwarunkowaniach zebranego w sprawie materiału dowodowego winna prowadzić do wniosku, z strona pozwana jest odpowiedzialna za szkodę — jako podmiot legitymowany biernie w niniejszym postępowaniu — jaka powstała u powódki w dniu 30 stycznia 2010 roku,

#e strona pozwana skutecznie na etapie post#powania s#dowego zwolnili odpowiedzialno#ci za szkod# powsta## u powódki w dniu 30 stycznia 2010 roku i nie ponosi odpowiedzialno#ci za powsta## u powódki szkod#, podczas gdy pozwany przyj## na siebie przedmiotow# odpowiedzialno##, albowiem wyp#aci# powódce stosowne kwoty odszkodowania i

zadanie, a pozostały zebrany w sprawie materiału dowodowy, nie daje podstaw do przyjęcia odpowiedzialności za w/w zdarzenie podmiotu trzeciego,

3. **art.** 6 k.c. poprzez błędne przyjęcie, że powódka nie udowodniła wysokości utraconych dochodów w związku ze zdarzeniem z dnia 30 stycznia 2010 roku, albowiem przedstawiła dowody z dokumentów w rozumieniu art. 245 k.p.c, podczas gdy przedstawione przez powódkę dokumenty są z obiektywnego punktu widzenia, w świetle wymogów wynikających z art. 6 k.c, wystarczające do wykazania faktów, z których powódka wywodzi skutki prawne,

III. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia polegający na:

– błędnym przyjęciu, że po stronie pozwanego zachodzi brak legitymacji biernej, podczas gdy prawidłowa analiza zebranego w sprawie materiału dowodowego, w tym w szczególności dowodów z dokumentów, pochodzących od pozwanego, zgromadzonych na etapie postępowania likwidacyjnego, a to pism pozwanego, w których ten oświadcza, że przyznaje powódce stosowne zaliczki i kwoty tytułem odszkodowania i zadośćuczynienia, winna prowadzić do ustaleń faktycznych przyjmujących istnienie legitymacji biernej po stronie pozwanej, jako odpowiedzialnej do wypłaty powódce, co do zasady, stosownego odszkodowania i zadośćuczynienia

Mając powyższe na uwadze wniosła o:

– zmianę zaskarżonego wyroku Sądu Rejonowego w Kłodzku, Wydział I Cywilny, z dnia 27 sierpnia 2013 roku, sygn. akt: I C 449/12 w zaskarżonej części poprzez uwzględnienie powództwa w całości oraz w tym zakresie zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm prawem przepisanych za obie instancje,

ewentualnie o:

- uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Rejonowego w Kłodzku, Wydział I Cywilny, z dnia 27 sierpnia 2013 roku, sygn. akt: IC 449/12 w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa adwokackiego, według norm prawem przepisanych za obie instancje

Sąd Okręgowy zważył;

Apelacja jest zasadna.

Trafny jest zarzut skarżącej naruszenia przez Sąd Rejonowy przepisów art. 429 kc, art. 822 kc w związku z art. 415 kc przez stwierdzenie braku legitymacji procesowej biernej strony pozwanej. Stwierdzając brak legitymacji procesowej pozwanej Sąd Rejonowy nie poczynił w tym zakresie żadnych ustaleń. Tymczasem analiza umowy z dnia (...)wskazuje, że pogląd Sądu Rejonowego o braku legitymacji procesowej strony pozwanej jest błędny. W § 15 pkt.2 umowy z dnia (...)przewidziana jest wprawdzie odpowiedzialność odszkodowawcza (...) S.A.wobec osób trzecich za szkody wynikłe z niewykonania lub nienależytego wykonania umowy przez to przedsiębiorstwo, ale § 15 pkt.7 przewiduje roszczenie regresowe gminy wobec kontrahenta w przypadku naprawienia szkody przez gminę, a co najważniejsze gmina sama uznaje swoją odpowiedzialność solidarną wobec osób trzecich za szkody wynikłe z nienależytego wykonania umowy. Takie uregulowanie umowne odpowiedzialności odszkodowawczej gminy i jej kontrahenta za szkody wobec osób trzecich wynikłe z nienależytego utrzymania stanu chodników jest zresztą zgodne z obowiązującym prawem. Utrzymanie czystości i porządku w gminach jest zadaniem własnym gminy i wchodzi w zakres sprawowania administracji publicznej. Wykonywanie administracji publicznej należy traktować jako wykonywanie władzy publicznej w rozumieniu art.417 kc. Zgodnie z dominującymi obecnie poglądami w doktrynie nieuprawnione jest ograniczenie odpowiedzialności na podstawie art.417 kc tylko i wyłącznie do sfery wykonywania przez władze publiczne ściśle pojętego imperium rozumianego jako władcze kształtowanie sytuacji prawnej jednostki (M. Safian Odpowiedzialność odszkodowawcza władzy publicznej Warszawa 2009r).

Odpowiedzialność odszkodowawcza gminy wobec osób trzecich za szkody wynikłe z nienależytego utrzymania czystości porządku w gminach (silnie oblodzone, nieodśnieżone chodniki) wynika zatem a art.417 kc a nie z art.415 kc, przy czym gmina nie może zwolnić się z tej odpowiedzialności powołując się na przekazanie tych obowiązków innemu podmiotowi (art.429 kc). Skoro odpowiedzialność Gminy W.za szkodę odniesioną przez powódkę wynika i z umowy z dnia (...)i z mocy prawa (art.417 kc), a gmina była od tej odpowiedzialności ubezpieczona u strony pozwanej, to strona pozwana jest legitymowana biernie w procesie na podstawie art.822 § 1 kc.

Błędne stwierdzenie przez Sąd pierwszej instancji braku legitymacji procesowej strony pozwanej i na tej podstawie oddalenie powództwa powoduje, że Sąd Rejonowy nie rozpoznał istoty sprawy, a w konsekwencji zaskarżony wyrok podlegał uchyleniu i przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania na podstawie art.386 § 3 kpc. Bez znaczenia są w tej sytuacji argumenty Sądu Rejonowego wskazujące na nieudowodnienie roszczeń odszkodowawczych przez pozwaną. Zresztą Sąd Rejonowy ze względu na brak legitymacji procesowej nie odniósł się do żądania w zakresie zadośćuczynienia.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy uzupełni materiał dowodowy o ile zostaną zgłoszone przez strony wnioski dowodowe, dokona prawidłowych i szczegółowych ustaleń podstawy faktycznej i ponownie oceni tak zgromadzony materiał dowodowy ustosunkowując się do każdego roszczenia zgłoszonego pozwie.